

Jaarprogramma duurzaamheid 2017

“Samen Duurzaam”

Inhoudsopgave

1 Inleiding	3
2 Samenwerking/partners	5
- Stichting Duurzaam Olst-Wijhe	
- Kracht van Salland	
- Salland Deal	
- Samenwerking Raalte/DOWR	
- Salland Wonen	
3 Programma	9
3.1 Inleiding	9
3.2 Programmalijnen	9
1. Energie; lokaal energie opwekken en besparen	9
2. Mobiliteit; naar duurzame vormen van vervoer	13
3. Onderwijs; samen duurzaam op scholen	14
4. Afval; op weg naar een afval loze samenleving	15
5. Economie; duurzame bedrijven	17
6. Voedsel; lokale duurzame voedselproductie	18
4 Financiën	20

1 Inleiding

Voor u ligt het Jaarprogramma Duurzaamheid 2017 van het nieuwe Duurzaamheidsprogramma “Samen Duurzaam” 2016 – 2020. Samen met de raad zijn de duurzaamheidsambities vastgelegd in het nieuwe Duurzaamheidsprogramma. Gelet op de evaluatie van het programma Duurzaamheid 2011-2015 en de Duurzaamheidsvisie gaat het nieuwe programma ervan uit, dat de 30% CO2 doelstelling wordt gehaald en blijven wij de doelstelling 20% duurzame energieopwekking nastreven voor 2020. Om inzicht te geven in de resultaten die wij tot nu toe hebben bereikt met betrekking tot onze ambities hebben we een rapport laten opstellen door Solwind. Dit rapport laat zien dat er nog grote stappen gemaakt moeten worden om de doelstellingen te bereiken. Deze conclusie heeft geleid tot de wens een Koersdocument Duurzaamheid op te stellen, waarin wordt aangegeven op welke wijze we deze stappen kunnen maken en welke rol van de gemeente daarbij gewenst is. In hoofdstuk 3 zullen wij hier nader op ingaan. Het koersdocument wordt in juni voorgelegd aan de raad. Omdat de invulling van het Koersdocument financiële gevolgen heeft voor het Jaarprogramma Duurzaamheid 2017 kunnen wij u nu pas het programma aanbieden.

Twee belangrijke uitgangspunten van het nieuwe programma zijn programmatisch werken en overheidsparticipatie. Beide uitgangspunten worden hieronder kort toegelicht.

Programmatisch werken

Belangrijke begrippen binnen programmatisch werken zijn: complex, gaat lang duren, integrale benadering, realiseren van strategische veranderingen, grote belangen, hoog afbreukrisico en een mix van meerdere projecten. Het thema duurzaamheid en de ambities die we binnen dit thema hebben vastgelegd hebben het in zich om de opgave op basis van programmatisch werken te realiseren. Duurzaamheid is dwars door de lijnorganisatie verspreid en heeft raakvlakken met vrijwel alle taakvelden in de organisatie. Daarbij komt dat er hoge ambities zijn geformuleerd. Dit tezamen maakt dat het thema heel geschikt is om aan te werken volgens een programmatische aanpak.

Projecten of initiatieven die zich van buiten aandienen of door onszelf worden opgestart worden zoveel mogelijk in de lijn opgepakt. Op deze manier moet het thema tussen de oren van de medewerkers komen. Binnen het Duurzaamheidsprogramma werken we aan een zestal programmalijnen:

1. Energie: lokaal energie opwekken en besparen
2. Mobiliteit: naar duurzame vormen van vervoer
3. Onderwijs: samen duurzaam op scholen
4. Afval: op weg naar een afval loze samenleving
5. Economie: duurzame bedrijven
6. Voedsel: lokale duurzame voedselproductie

Overheidsparticipatie

De samenleving vraagt steeds meer om een gemeente die ruimte biedt aan eigen ideeën en initiatieven van inwoners. Dat noemen we overheidsparticipatie: initiatieven van inwoners verder helpen te faciliteren en te ondersteunen, zonder als gemeente de boel te bedisselen of over te nemen. Dit betekent dat wij als gemeente aansluiting zoeken bij burgerinitiatieven. De verbindende schakel tussen de burgerinitiatieven en de gemeente is de Stichting Duurzaam Olst-Wijhe (SDOW). SDOW functioneert als vliegwiel van initiatieven en verbindt deze initiatieven met de overheid (gemeente en provincie). Het voordeel van deze manier van werken is dat op voorhand op veel draagvlak kan worden gerekend en de deskundigheid die aanwezig is in de samenleving goed wordt benut. Het jaarprogramma 2017 borduurt voort op het jaarprogramma 2016 en ook nu is niet alles dichtgetimmerd aan de voorkant. Het programma biedt ruimte, wat betreft capaciteit en financiële middelen, voor initiatieven uit de samenleving die nu nog niet zijn voorzien. U kunt dit programma dan ook zien als een “uitnodigingsprogramma”. Bewoners, maar ook de raad, zijn welkom met initiatieven en kunnen zich ook aanmelden voor projecten die nu al concreet zijn benoemd in het jaarprogramma.

De thema's en inhoud van het jaarprogramma zijn afgestemd met SDOW een aantal thema's zullen door SDOW worden opgepakt zij hebben hiervoor een eigen programma opgesteld dat als bijlage is opgenomen in dit uitvoeringsprogramma.

Om voldoende ondersteuning te kunnen bieden aan de initiatieven wordt gedurende de programmaperiode extra capaciteit aangetrokken. Er wordt een vacature voor 0,5 fte opengesteld voor het aantrekken van een coördinerend project-/beleidsmedewerker die met name zal worden ingezet voor het ondersteunen en begeleiden van grootschalige projecten op het gebied van zonne- en windenergie.

Het uitvoeringsprogramma geeft per programmalijn de projecten aan die zullen worden opgepakt, waarbij tevens wordt teruggeblikt naar 2016.

Leeswijzer

In hoofdstuk twee wordt beschreven wie onze samenwerkingspartners zijn, met welke speerpunten we willen samenwerken en op welke wijze de initiatieven van de partners worden gefinancierd. Het derde hoofdstuk richt zich op de zes programmalijnen. Binnen deze lijnen wordt aangegeven welke projecten het komend jaar worden opgepakt, wie er bij betrokken zijn, wanneer gestart wordt met het project en hoeveel uren en financiën ermee gemoeid zijn. Tot slot wordt in hoofdstuk drie een overzicht gegeven van de benodigde financiële middelen en capaciteit voor de uitvoering van het jaarprogramma.

2 Samenwerking

Inleiding

De onderwerpen die in het Programma Duurzaamheid Olst-Wijhe staan genoemd en die in dit jaarprogramma als programmalijnen zijn uitgewerkt, zijn ook de onderwerpen waar onze partners mee bezig zijn. Het zijn de onderwerpen die we terug zien in de samenleving. Een aantal partners staan hieronder beschreven, met daarbij hun speerpunten. Het doel is om elkaar waar mogelijk te versterken en doelen te verbinden.

Stichting Duurzaam Olst-Wijhe (SDOW)

Per 1 januari 2017 is Stichting Duurzaam Olst-Wijhe gestart, voortgekomen uit het platform Olst-Wijhe. De Stichting heeft ten doel *een katalysator te zijn tussen samenleving en gemeente, waarbij de stichting waarde toevoegt aan de realisatie van duurzaamheid in de gemeente Olst-Wijhe en een duurzame toekomst. Een toekomst waarin gewerkt wordt aan het bewustzijn en bevorderen van een evenwicht tussen economische, sociale en ecologische belangen.*

Terugblik

In 2016 heeft SDOW bijgedragen aan het evenement 'Olst Borrelt' en aan de eerste stappen voor het oprichting van een Energiecoöperatie. Daarnaast is er met Vereniging Olst-Wijhe deelt overleg geweest over het gebruik en uitbreiding van de de deelauto. Ook is vanuit SDOW aangesloten bij het initiatief voor een windmolen.

Speerpunten 2017

In 2017 wil Stichting Duurzaam Olst-Wijhe de nadruk leggen op de volgende vier onderwerpen; Energie, Mobiliteit, Voedsel en Energiebesparing. Daarnaast wil SDOW actief betrokken zijn bij de ontwikkeling van de routekaart naar energieneutrale kernen.

Financiering

De Stichting ontvangt in 2017 € 5000,--, voor organisatorische en communicatieve activiteiten en kan daarnaast voor projecten die bijdragen aan de doelstellingen een budget aanvragen uit het programma Duurzaamheid en een beroep doen op provinciale subsidies. Een overzicht van de financiën van 2016 volgt.

Kracht van Salland

'Salland is in 2020 een vitaal gebied, waar het goed leven en werken is. Mensen voelen zich met elkaar verbonden en ondernemen zelf initiatieven om aangenaam te kunnen leven en werken. De samenleving en de overheid hebben vertrouwen in elkaar en pakken daar waar nodig gezamenlijk activiteiten en /of projecten op om het goede leven en werken mogelijk te blijven maken, ook op langere termijn. De inzet vanuit De Kracht an Salland richt zich op het behouden en versterken van de vitaliteit van Salland'

Terugblik 2016

Er is vanuit het programma Duurzaamheid bijgedragen aan de Leaderaanvraag 'Salland Boert en Eet Bewust'.

Speerpunten 2017

Er zijn acht thema's waaraan gewerkt wordt; Sallands landschap en landbouw, water en klimaat, bereikbaarheid en verbindingen, Sallandse economie, bedrijvigheid en MKB, lokale kracht, relatie burger en overheid, wonen en zorg in de samenleving. De Kracht van Salland werkt vanuit co-creatie tussen overheden en samenleving.

Financiering

Europa, via Leader, Provincie Overijssel en lokale overheden dragen de financiering van het programma Kracht van Salland. Daar waar mogelijk worden ook andere financieringsvormen gebruikt.

Sallanddeal

“Samen sterk in landbouw, water, natuur en landschap” is de subtitel van de Salland Deal, een deal waarin LTO Salland, IJssellandschap, pachtervereniging, Kostbaar Salland, ANV Groen Salland, gemeenten Olst-Wijhe, Deventer en Raalte, Waterschap Groot Salland en Rijn en IJssel zich verenigen

Speerpunten

Vitale landbouw, een duurzame agrarische sector met toekomstperspectief door:

- het verbeteren van de landbouwstructuur door middel van kavelruil-projecten
- faciliteren en/of stimuleren van innovaties
- energiebesparing en duurzame energieopwekking
- het sluiten van de mest- en mineralenkringloop en het op de markt brengen van nieuwe producten

Natuur en cultuurlandschap van Salland, het landschap versterken en duurzaam onderhouden door:

- Groen en blauwe diensten
- Agrarisch Natuurbeheer

Water en klimaat, waterdoelen realiseren vanuit een integrale gebiedsaanpak m.a.w. waarmee ook waterveiligheid, waterkwaliteit en leefbaarheid in Salland, natuurontwikkeling, recreatie en toerisme, toepassing van nieuwe innovaties, duurzaamheidsmaatregelen en verbetering van de landbouwstructuur worden aangepakt, door:

- Masterplan Zandwetering
- Salland Water proef

Financiering

Europa, provincie en waterschap dragen financieel bij aan projecten. Daarnaast is er financiering vanuit andere overheden en particulieren, maar ook worden projecten zelfstandig uitgevoerd

Samenwerking Raalte/DOWR

Het Duurzaamheidsprogramma van Raalte heeft een andere opzet, maar strookt qua ambities met ons programma. In Raalte is afgelopen periode gewerkt aan het formuleren van de klimaatambities voor 2050. Vanaf dit punt is terug gedacht naar concrete projecten. Leidend in het programma van Raalte is het initiatief en de kracht van de samenleving, waarbij bedrijven een grote rol spelen.

Terugblik 2016

Energieloket Salland is opgestart met vijf energieadviseurs. Daarnaast is een gezamenlijke VNG aanvraag in 2016 uitgevoerd, de 'straataanpak'.

Speerpunten 2017

Energieloket, de opgave voor het energiezuinig renoveren in de bestaande bouw krijgt komende jaren alle aandacht. In die lijn ligt ook de ambitie om eigen vastgoed verder te verduurzamen.

Financiën

Niet relevant

Salland Wonen

Met Salland Wonen worden in de nieuwe prestatieafspraken ambities verwoord die we kennen uit eerder gemaakte afspraken. Dat wil zeggen dat 70% in 2020 een 'groen label' heeft (a b of c)

Echter is er, gezien de ontwikkelingen op de markt, ook de wens om labelstappen 'over te slaan' en meteen te streven naar 'nul-op-de-meter' woningen. Hoe dat vorm gaat krijgen in de prestatieafspraken is nog een punt van aandacht.

Terugblik 2016

In 2016 is tijdens twee bijeenkomsten mede vorm gegeven aan de duurzame ambitie van Salland Wonen, samen met Raalte en bewonersverenigingen. Daarnaast zijn de eerste woningen voorzien van zonnepanelen via WoonCoZon..

Speerpunten

Komende periode ligt de focus op het plaatsen van PV systemen op alle huurwoningen. In de Routekaart Energieneutrale kernen wordt de samenwerking met Salland Wonen meegenomen.

Provincie Overijssel

De provincie heeft als doelstelling in de Overijsselse Aanpak 2.1 om de verduurzaming van koopwoningen in Overijssel versneld voort te zetten, en uiteindelijk te komen tot een autonome markt van vraag en aanbod. De Overijsselse Aanpak maakt onderdeel uit van de Woonvisie.

Terugblik 2016

In 2016 is het Programma Nieuwe Energie Overijssel vastgesteld. Er is in West-Overijssel opnieuw een bestuurlijk overleg gestart over duurzaamheid.

Speerpunten

De Overijsselse Aanpak 2.1 heeft als doelstelling om in 2020 ongeveer 45% van de koopwoningvoorraad op een minimum niveau van energielabel B te hebben. Dat betekent dat in de periode 2016-2020 nog eens 50.000 extra koopwoningen moeten worden verduurzaamd naar een minimum niveau van label B. Daarbij streven de partners ernaar om in dezelfde periode ook ca. 1.000 energieneutraal renovaties te realiseren.

Olst in Transitie (OiT)

Olst in Transitie is een burgerinitiatief dat veerkracht wil terugbrengen in de samenleving. Die veerkracht is hard nodig in verband met de impact van klimaatverandering, economische crises en de noodzaak onze afhankelijkheid van fossiele brandstoffen af te bouwen.

Speerpunten 2017

OiT richt zich op een transitie van de Olster samenleving richting een duurzame toekomst. Dat betekent dus dat ze kijken naar de samenleving in zijn geheel. De onderwerpen waarmee ze zich bezighouden zijn dus net zo breed als de maatschappij zelf. Denk bijvoorbeeld aan: lokaal sterke, sociale en groene economie, duurzame lokale energie-opwekking, gezonde voedselvoorziening uit eigen streek, optimaliseren van kringlopen in spullen en grondstoffen, etc. (www.olstintransitie.nl)

Financiën

OiT heeft in 2016 een bijdrage ontvangen van SDOW voor het organiseren van een bijeenkomst over de transitie.

Windmolen Olst-Wijhe (WOW)

De initiatiefgroep WOW wil graag meerdere windmolens plaatsen zodat er eigen duurzame energie geproduceert kan worden. Hierbij is het uitgangspunt voor, door en met de bewoners.

Speerpunt 2017

Het vormen van een energiecoöperatie, het starten van een brede informatiecampagne over het waarom en hoe van eigen, lokale duurzame energie.

Financiën

WOW heeft een startsubsidie ontvangen vanuit de Energiepitch en een aanvraag LEI ingediend bij de provincie Overijssel. Er is een bijdrage vanuit SDOW ontvangen om de stap naar een Energiecoöperatie te financieren.

Stichting Eetbaar Olst-Wijhe

De stichting gaat zich sterk maken voor een breed bewustzijn over lokale voedselsoevereiniteit, onder inwoners van Olst-Wijhe en omgeving.

Speerpunt 2017

Allereerst zal de Stichting zich buigen over het terrein tussen de spoorlijn en de Aardehuis-wijk

3 Programma

3.1 Inleiding

Het programma Samen Duurzaam 2016-2020 kent een zestal deelprogramma's. Ieder deelprogramma draagt bij aan de hoofddoelstelling. Per programmalijn zal ingegaan worden op het stimuleren en het faciliteren van initiatieven vanuit de samenleving, het doorzetten van lopende projecten en het ontwikkelen en uitvoeren van nieuwe projecten.

De volgende programmalijnen worden beschreven:

1. Energie: lokaal energie opwekken en besparen
2. Mobiliteit: naar duurzame vormen van vervoer
3. Onderwijs: samen duurzaam op scholen
4. Afval: op weg naar een afval loze samenleving
5. Economie: duurzame bedrijven
6. Voedsel: lokale duurzame voedselproductie

In de volgende paragraaf wordt per programmalijn aangegeven wat er in 2016 is gedaan en bereikt. Daarnaast staat aangegeven welke onderwerpen en acties worden opgepakt. Hieraan worden ook de planning van het aantal uren en de benodigde financiën gekoppeld.

3.2 Invulling programmalijnen

1 Energie: lokaal energie opwekken en besparen

Inleiding

Het nieuwe Programma Duurzaamheid 2016 – 2020 gaat ervan uit, dat de 30% oftewel 90.000 ton CO2 reductiedoelstelling wordt gehaald in 2020, daarnaast blijft het uitgangspunt 20% duurzame energieopwekking in 2020. Het is een ambitieuze doelstelling die wij samen met de inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties willen behalen.

Terugblik 2016

In 2016 hebben we opnieuw bepaald waar de gemeente nu staat op het gebied van opwek van groene energie, energiebesparing en CO2 uitstoot. Daarnaast hebben we gezamenlijk invulling kunnen geven aan de term 'energieneutraal', is de ambitie nogmaals onderstreept en is aangegeven dat wanneer we die ambitie willen halen, er een koerswijziging moet plaatsvinden, met name op het gebied van energieproductie.

In 2017

Met het jaarprogramma 2017 wordt ingespeeld op de veranderende rol van de overheid en hiermee ook de gemeente. De uitgangspunten voor de rol die we als overheid zullen oppakken in 2017 is meer regie, meer ondersteunen, in hoge mate faciliteren en initiatieven vanuit de samenleving stimuleren. Er zal ruimte zijn voor duurzaamheidsinitiatieven vanuit de samenleving die bijdragen aan de doelstelling van het programma en passen in de beleidskaders van het Coalitieakkoord. Via overheidsparticipatie faciliteert de gemeente ideeën en projecten. Dergelijke initiatieven worden gezien als kansrijke ontwikkelingen. Dit betekent dat voor een deel ruimte gecreëerd wordt voor projecten die nu nog niet beschreven kunnen worden. Hieronder worden de projecten benoemd die, naast de initiatieven uit de samenleving, in 2017 worden opgepakt.

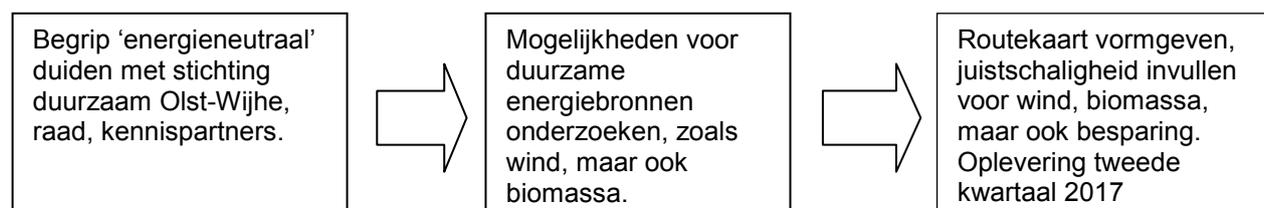
A. Koersdocument grootschalige energieopwek

Zoals in hoofdstuk 1 aangegeven, moeten we grote stappen maken om onze ambities in 2020 te bereiken. In twee thematische raadsessies hebben we hier over gediscussieerd met de raad. De gezamenlijke conclusie was dat er flink geïnvesteerd moet worden in grootschalige energie opwek zoals wind- en zonne-energie om onze ambities te realiseren. De aanpak om te komen tot grootschalige energie opwek wordt beschreven in het koersdocument grootschalige energie opwek.

Oplevering: tweede kwartaal 2017
Wie: Programmteam Duurzaamheid, WOW, OiT, SDOW
Uren: 40
Financiën: 13.920,--

B. Energie neutraal wonen en leven

Het voorbeeld Saerbeck ligt aan de basis van een routekaart naar energieneutrale kernen. Hieronder worden de te nemen stappen (schematisch) toegelicht. Waarvan de eerste en tweede stap in 2016 zijn gezet, en de laatste stap in 2017 wordt opgeleverd.

Opstellen routekaart naar energieneutrale kernen

Samen met betrokkenen uit de samenleving, bewoners en bedrijven wordt gebiedsgewijs gewerkt aan de routekaart naar energieneutrale kernen waarbij de definitie van energieneutrale kernen en het onderzoek van Solwind (2016) belangrijke uitgangspunten zijn.

Oplevering: tweede kwartaal 2017
Wie: Programmteam Duurzaamheid, Stichting Duurzaam Olst-Wijhe, Plaatselijk Belang
Uren: 80 uur
Financiën: € 5.000,--

C. Ruimtelijke visie zonne- en windenergie

Onderzoek naar toepassing van windenergie

Terugblik 2016

De mogelijkheden ("windkansenkaart") voor toepassing van windenergie zijn in kaart gebracht op het gebied van de wet- en regelgeving en opgenomen in de concept Structuurvisie.

In 2017

Zoals bij onderdeel A is aangegeven moet er flink geïnvesteerd worden in grootschalige energieopwek om onze ambities te behalen. Hierbij is niet alleen een koersdocument nodig maar moet er ook een ruimtelijke visie ontwikkeld worden. Aan de voorkant moet duidelijk zijn waar in onze gemeente ruimtelijke mogelijkheden zijn zowel op basis van kwalitatieve en kwantitatieve uitgangspunten om grootschalige energieopwekprojecten te realiseren.

Oplevering: vierde kwartaal 2017
Wie: Programmteam Duurzaamheid, RO, samenleving

Uren: 40
Financiën: € 30.000,--

D. Overeenkomst provincie Overijssel Nieuwe Energie 2.1

'Regionale kracht met centrale steun' is het motto van de Overijsselse Aanpak 2.1 Deze aanpak richt zich op het verduurzamen van koopwoningen. De ambitie is om in 2020 45% van de eigen woningvoorraad op minimaal niveau label B te hebben gebracht. Voor Olst-Wijhe betekent dat 735 woningen (op een totaal van 4594 koopwoningen).¹

Terugblik 2016

In 2016 is het energieloket van de vorige periode overgegaan in het meer lokale energieloket Salland. In 2016 is hiervoor met Raalte, lokale ondernemers en energieadviseurs een plan gemaakt en zijn we tot werkafspraken gekomen.

In 2017

Provincie Overijssel stelt voor de periode 2016-2020 opnieuw middelen beschikbaar voor de energielokketten. Olst-Wijhe werkt samen met Raalte middels een gezamenlijke aanpak met bedrijven en kennispartners om de woningeigenaren te faciliteren. Het doel is dat zij het stokje van de overheid per 2020 definitief overnemen. De volgende deelresultaten worden met dit project per 2020 opgeleverd:

- er is een (fysiek, digitaal en/of telefonisch) loket ingericht voor Olst-Wijhe
- in 2020 is 75% van de eigenaren / bewoners van een woning uit de doelgroep op de hoogte van de voordelen van energiebesparing
- gerichte communicatiemiddelen zijn ontwikkeld om het nut van energiebesparing onder de aandacht van de burger te brengen. Dit zal op vele wijzen uitgevoerd worden. Om juist de samenleving in stelling te brengen zal een apart project met lokale gemeenschap worden opgezet.

Energieloket

Uitvoering Energieloket

Oplevering: continue 2016,2017, 2018, 2019

Wie: programmteam

Uren: 708 uur per gemeente voor 4 jaar

Financiën: 60.000,- voor 4 jaar.

Aanvraag Lokaal naar Energieneutraal

Oplevering: tweede kwartaal 2017, vervolgens structurele implementatie

Wie: Programmteam Olst-Wijhe en Raalte

Co-financiering: 30%

Monitoring

Per half jaar wordt inzicht verkregen in het aantal aanvragen leningen/premies. Op basis hiervan kan besloten worden de uitvoeringsstrategie te wijzigen.

Oplevering eerste monitoringsrapport: september 2017

Wie: Programmteams Olst-Wijhe en Raalte, provincie Overijssel

Uren: 16 uur

¹ De 735 woningen die genoemd staan zijn een indicatie van de opgave voor onze gemeente. Het aantal is gebaseerd op de berekening dat op dit moment per gemeente gemiddeld 29% van de koopwoningen een label B of beter heeft. Uitgaande van de ambitie van 45% in 2020 (Intentieverklaring Overijssel) ligt er voor iedere gemeente een gemiddelde opgave om 16% van de koopwoningvoorraad te verduurzamen in de periode 2016-2020. Op basis van exactere calculaties in het eerste half jaar van 2016 zal een meer accurate schatting worden gemaakt van de opgave.

Financiën: n.v.t.

E. Ontwikkelen Energie coöperatie

“Een energiecoöperatie richt zich op het bevorderen van een duurzame energievoorziening en zijn vaak gekoppeld aan dorpen, wijken of steden”. De definitie van een energiecoöperatie kan heel breed worden beleefd, en hoeft niet altijd te betekenen dat er gezamenlijk windmolens, zonnepanelen biogasinstallatie worden opgezet. Een energiecoöperatie kan de afhankelijkheid van fossiele energiebronnen onder de aandacht brengen door te laten dat duurzame energie de toekomst heeft. Naast duurzame energievoorziening zijn er vaak andere doelen, zoals een duurzame of toekomstbestendige samenleving in brede zin, onafhankelijkheid van grote bedrijven en sociale cohesie of vitaliteit van wijk en dorp. Komende tijd oriënteren we ons op een samenwerking met Deventer Energie en/of de initiatieven in de kleine kernen om ons heen.

Terugblik 2016

Stichting Duurzaam Olst-Wijhe heeft in samenwerking met WoW en OiT het onderzoek gestart naar de mogelijkheden om een (energie)coöperatie(s) in Olst-Wijhe op te richten of aan te sluiten bij initiatieven om ons heen.

In 2017

De Energiecoöperatie in oprichting moet bijdragen aan het realiseren van energieautonome kernen. De energiecoöperatie is breed geïntereerd, zodat ook energieopslag, verhandelen, zon en wind, etc onder de coöperatie kunnen vallen. Daarnaast is ook onderzocht of andere onderwerpen, zoals voedsel onder de coöperatie kunnen vallen

Oplevering: naar verwachting derde kwartaal 2017

Wie: WoW, OiT, Stichting Duurzaam Olst-Wijhe

Uren: p.m.

Financiën: Er is een bijdrage vanuit SDOW gedaan voor notariskosten

F. Energieneutrale (nieuw)bouw, opwek en besparing

Terugblik 2016

Aardehuizen, Vriendenerf, Energie-nul, Energie Neutraal, Nul-op-de-meter woningen, allemaal voorbeelden en namen voor woningen waarbij de schil optimaal geïsoleerd is en de benodigde energie (warmte/stroom) zelf opgewekt wordt. In 2016 hebben de Aardehuizen met succes een aanvraag bij RVO gedaan voor de Experimentenregeling. Zij kunnen verder onderzoeken hoe ze onderling energie kunnen verhandelen.

Duurzame invulling (deel van) Noordmanshoek

Bij de ontwikkeling van het bedrijventerrein Noordmanshoek is afgesproken dat het bedrijventerrein een duurzame invulling zou krijgen. Inmiddels is het bedrijventerrein Noordmanshoek niet meer aan de orde, toch willen we een duurzame invulling geven aan het gebied. Hierbij kan worden gedacht aan een zonnepanelenveld naast de duurzame invulling die het burgerinitiatief voor ogen heeft. Uitgangspunt is dat de duurzame invulling op basis van participatie van inwoners wordt gerealiseerd.

Oplevering: 2017

Wie: Projectleider Noordmanshoek, Burgerinitiatief, Stichting Duurzaam Olst-Wijhe en Programmteam Duurzaamheid

Uren: p.m.

Financiën: p.m.

G. Windenergie

In het Programma Duurzaamheid 2016 – 2020 wordt een duidelijke keuze voor windenergie gemaakt. Zonder toepassing van windenergie wordt het moeilijk om de ambitie van 20% duurzame energieopwekking te realiseren. De provincie heeft aangegeven dat zij op voorhand een positieve grondhouding aan zullen nemen bij initiatieven voor windenergie.

Stimuleren, faciliteren windenergie-initiatieven

Terugblik 2016

Tijdens de thematische raadssessies in november en december heeft Windmolen Olst-Wijhe (WOW) zich kunnen presenteren aan de raad, en aangegeven op welke gebieden zij graag ondersteuning wil van de gemeente. Er is een groep gevormd die het initiatief voor een windmolen verder is gaan uitwerken.

In 2017

Met de voorgestelde koerswijziging gaan we de initiatiefgroep meer ondersteunen en adviseren bij de voorbereiding van een windmolen project.

Oplevering: continue

Wie: Team Leefomgeving, Stichting Duurzaam Olst-Wijhe

Uren: 80 uur programmateam duurzaamheid

Financiën: € p.m.

2. Mobiliteit: naar duurzame vormen van vervoer

Inleiding

“Van de totale hoeveelheid energie nodig voor transport binnen Nederland is ruim 70% voor rekening van personenauto's. Iedere verbetering op dit gebied, draagt dus bij aan de doelstelling voor 100% duurzame energie in 2030 (Urgenda)”

Het goederen- en personenvervoer zijn in Olst-Wijhe is samen verantwoordelijk voor 30% van de totale uitstoot van CO₂ (exclusief internationale scheepvaart en luchtvaart, bron: klimaatscan Olst-Wijhe). Daarnaast veroorzaakt de sector veel uitstoot van fijnstof (NO_x), is er overlast door geluid en stank en veel ruimtebeslag in de vorm van wegen en parkeerplaatsen.

Door het gebruik van schone, duurzame motorvoertuigen en de fiets te bevorderen, is er minder CO₂-uitstoot, minder luchtverontreinigende stoffen en minder geluidsoverlast. Daarbij worden groengas en elektriciteit in Overijssel zelf geproduceerd. De provincie Overijssel vindt het belangrijk dat schone en duurzame brandstoffen worden geproduceerd uit organische reststoffen en niet uit voor energieproductie geteelde landbouwgewassen. Duurzame Mobiliteit splitsen we in twee hoofdlijnen, ten eerste het stimuleren en faciliteren van andere vervoersvormen, ten tweede het rijden op groengas en groene elektriciteit of andere alternatieve brandstoffen.

Terugblik 2016

De deelauto in Olst, van Vereniging Olst-Wijhe Deelt is geëvalueerd (in 2015 gestart). Het gebruik is op dit

moment heel goed en het blijkt dat de auto rendabel is. Er is zelfs bij de gebruikers geopperd om een tweede auto te starten. Een met iets meer ruimte. Vereniging Olst-Wijhe Deelt wil dat ook wel en is op zoek naar mogelijkheden. Vorig jaar is ook gerekend op het gebruik van deelauto's door de gemeente. Doordat wij echter vijf dagen van de week een blok overdag 'bezetten', is het niet rendabel om de andere uren (daluren) te exploiteren.

In 2017

Deelauto

Vereniging Olst-Wijhe Deelt is op zoek naar mogelijkheden voor een tweede auto, in Olst of in Wijhe. Daarnaast is er een Canta beschikbaar gekomen bij Team WMO. Gekeken wordt of deze ook inzetbaar is voor een specifieke doelgroep. Er is nog geen actie concreet vanuit andere kernen gestart.

Oplevering: 2017

Wie: Stichting Duurzaam Olst-Wijhe, Vereniging Olst-Wijhe Deelt.

Uren: 20 programmteam duurzaamheid

Financiën: er wordt gezocht naar financiering

Elektrische laadpalen openbare ruimte

Vanuit de provincie is een gezamenlijke inkoop en overeenkomst openbare laadpalen gestart. Ook Olst-Wijhe kan meedoen voor 12 laadpalen.

Start: tweede kwartaal 2017

Oplevering: 2017/2018

Wie: Team Infra

Uren: 40 Infra

Financiën: € p.m.

3. Onderwijs: samen duurzaam op scholen

Inleiding

Het doel van 'samen duurzaam leren' is het bereiken van een groene, duurzame, vitale samenleving door kennis te ontwikkelen en te verspreiden. Door betrokkenheid en bewustwording te vergroten en door samenwerking te bevorderen tussen partijen, die nu nog afzonderlijk opereren. Met de inzet van sociaal instrumentarium (nme, dialoog, etc.) werken aan versterking van competenties en vaardigheden bij jongeren, burgers, verenigingen en bedrijven. Bijvoorbeeld kennisnetwerken, leskisten en –projecten, workshops en dialoogsessies.

Terugblik 2016

De ervaring uit 2016 is dat scholen zelf zoeken naar een aanbod dat bij hun past. Er wordt goed gebruik gemaakt van het aanbod van ROVA voor een bezoek aan het Afvalstation in Zwolle. Daarnaast doen scholen ook nog mee aan de actie Natuurlijk Schoon. Nagenoeg alle scholen zijn gestart met de pilot 'Schoon Belonen'.

A. Basis- en voortgezet onderwijs

Terugblik 2016

Een onderzoek naar behoefte en mogelijkheden BO en VO op gebied van nme, duurzaamheid en techniek is door onvoldoende capaciteit in 2016 niet uitgevoerd. Momenteel is er weinig zicht op de behoefte en de mogelijkheden van de scholen op dit gebied. Ook is niet duidelijk of de scholen hun weg kunnen vinden in het aanbod van projecten en lessen. Aan de andere kant zijn er geen signalen dat er behoefte of vraag is.

In 2017

Afval

Het aanbod van ROVA om met de groenbus naar Zwolle te rijden voor een excursie wordt erg gewaardeerd. Alle scholen krijgen komend schooljaar opnieuw een aanbod.

De Dag van de Duurzaamheid

Deze dag wordt gebruikt om een mijlpaal van een project (routekaart/wind/energiecoöperatie) op de kaart te zetten.

Vorbereiding: 2017

Uitvoering: 10 oktober 2017

Wie: zie hierboven

Uren: 20 uur

Financiën: € 2.000,--

4. Afval: op weg naar een afvalloze samenleving

Inleiding

Het huidige visiedocument "Van afvalbeheer naar grondstofbeheer: anders denken, anders doen!" en de daaruit voortvloeiende notitie "Van Afval naar Grondstof, Van Idee naar Aanpak, Van Betalen naar Belonen", vastgesteld in resp. 2010 en 2011 zijn nagenoeg afgerond wat betreft de maatregelen rondom Omgekeerd Inzamelen.

Terugblik 2016

Hoewel het om grote veranderingen gaat in de manier van afvalscheiden en verwijderen in en vanaf de woning, is het invoeren in de vijf grote kernen zonder veel problemen verlopen. Er is meer transparantie gevraagd in het proces, met name de manier waarop bezwaar kan worden gemaakt op locaties voor ondergrondse containers. Er is maatwerk geregeld voor bewoners die op een of andere manier tegen de grenzen van hun mogelijkheden aanliepen.

A. Beleidsvisie

De afronding van fase 2 Omgekeerd Inzamelen vindt plaats in 2017 (buitengebied), waarmee de periode van de huidige beleidsvisie is afgerond. In 2017 wordt de beleidsvisie samen met ROVA geëvalueerd en geactualiseerd. Op dit moment wordt het Landelijk Afvalbeheer Plan 2017-2029 (LAP3) voorbereid met de titel 'Slimmer omgaan met grondstoffen'. LAP3 wordt bij de actualisatie van onze beleidsvisie gebruikt, evenals het landelijk programma VANG (van afval naar grondstoffen) wat een langere looptijd heeft (uitvoeringsprogramma VANG loopt door tot 2025)

Bijstelling/actualisering van de beleidskaders

Oplevering: derde kwartaal 2017

Wie: ROVA, Programmteam Duurzaamheid

Uren: 40 uur

Financiën: n.v.t.

B. Omgekeerd Inzamelen fase twee

Terugblik 2016

Omgekeerd Inzamelen is in 2016 in de vijf grootste kernen ingevoerd. Daarnaast zijn alle huishoudens voorzien van een PMD container (Plastic, Metaal en Drinkkartons). Na ruim 20 jaar zijn de grijze minicontainers uit het straatbeeld verdwenen. Restafval wordt nu ondergronds weggebracht.

In 2017

Uitvoering PMD inzameling hoogbouw

Oplevering: tweede en derde kwartaal 2017

Wie: Programma team Duurzaamheid, Infra, ROVA

Uren: 40

Financiën: uit het budget project 2016 (nog 10.000,- over van 180.000)

Uitvoering Omgekeerd Inzamelen buitengebied

Plaatsing ondergrondse systemen, maatwerkoplossingen voor knelpunten die met omgekeerd inzamelen ontstaan, afvalcoach bij problemen ouderen, medisch afval, etc

Oplevering: vierde kwartaal 2017

Wie: Programmteam Duurzaamheid, Infra, ROVA

Uren: 120 uur

Financiën: € 55.000,-- uitvoering fysieke maatregelen en uren

Compensatieregeling medisch afval

Oplevering derde kwartaal 2017

Wie: Programmteam Duurzaamheid, Belastingen, zorgloket?

Uren: 40

Financiën: afval

C. Optimalisatie Deelstromen

Bij een aantal deelstromen ligt de wens om de inzameling hiervan te optimaliseren. Voorbeeld is de textielinzameling en het oudpapier. Uitgangspunt bij de textielinzameling is local for local. Hierbij wordt samenwerking gezocht met kringloop het Goed en andere lokale inzamelaars. Daarnaast kan de inzameling van elektrische apparaten via lokale winkels en brengpunten beter in beeld gebracht worden en mogelijk uitgebreid worden.

Optimalisatie oudpapier inzameling

Oplevering: raad tweede kwartaal 2017, aanpassing inzameling met ingang van 1 januari 2018

Wie: ROVA, Programmteam Duurzaamheid

Uren: 20 uur

Financiën: p.m.

Deelstromen bij Het Goed

Een aantal deelstromen kunnen via en ism Het Goed worden ingezameld. Dit wordt in 2017 uitgezocht

Oplevering: afhankelijk van Het Goed

Wie: Het Goed, ROVA

Uren: n.v.t.

Financiën: p.m.

D. Mooi Schoon

Terugblik 2016

Mooi Schoon, het zwerfafvalprogramma van de gezamenlijke ROVA- gemeenten loopt tot 2022. Budget afkomstig van het Verpakkingenconvenant. Hoogtepunten 2016.:

- Pilot 'Schoon Belonen' bij de basisscholen is ingevoerd.
- Coach schone leefomgeving inzet bij Omgekeerd Inzamelen

In 2017

- Monitoren zwerfafval 'Schone IJssel'
- Implementeren afvalvoorzieningen evenementen

Uitvoering: gehele jaar 2017

Wie: ROVA, Programmteam Duurzaamheid

Uren: 20 uur

Financiën: € 15.000,-- (vergoeding van NedVang)

5. Economie: duurzame bedrijven

Inleiding

In een duurzame economie gaat groei niet ten koste van het milieu. En ook niet ten koste van de behoeften van volgende generaties. De overheid (rijk, provincie en gemeenten) wil de samenleving verduurzamen en tegelijkertijd de economie versterken. Door duurzame oplossingen te bedenken, vergroten bedrijven de Nederlandse welvaart en versterken ze hun concurrentiepositie. Verduurzaming van de economie is niet alleen een verantwoordelijkheid van de overheid. De gemeente wil bedrijven in staat stellen zelf duurzame oplossingen te bedenken en te ontwikkelen. Duurzame innovaties leveren geld en banen op.

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO)/Inkoop Manifest

MVO is een integrale visie op een duurzame bedrijfsvoering. Een bedrijf dat maatschappelijk verantwoord onderneemt, maakt bij iedere bedrijfsbeslissing een afweging tussen de verschillende maatschappelijke en economische effecten hiervan, en houdt hierbij rekening met stakeholderbelangen. Elke bedrijfsbeslissing heeft immers invloed op de stakeholders (belanghebbenden) van een bedrijf. Dat kunnen medewerkers of klanten zijn, maar bijvoorbeeld ook omwonenden, leveranciers, investeerders en ook 'de maatschappij' in algemene zin. Het is voor bedrijven belangrijk om het gesprek aan te gaan met hun stakeholders. Zo krijgt een bedrijf inzicht in de gevolgen van een beslissing voor anderen. Ook is het belangrijk dat het bedrijf transparant is over zijn activiteiten en de maatschappelijke effecten hiervan. MVO gaat niet alleen over het verduurzamen van de bestaande bedrijfsactiviteiten. Veel bedrijven gaan een stap verder en richten zich op nieuwe markten en businessmodellen gericht op winst voor mens, maatschappij en milieu.

Een van de kennispunten van de RUD is het kennispunt Energie. Dit kennispunt heeft tot doel dat energiebesparing als integraal onderdeel wordt meegenomen bij vergunningverlening en toezicht. Het Kennispunt ontplooit samen met de RUD-gemeenten diverse initiatieven. Om betrokkenheid, draagvlak en kennis vanuit de gemeente te krijgen, heeft elke gemeente een energieambassadeur die de verbindende schakel is tussen gemeente, de bedrijven en het kennispunt. Het realiseren van energiebesparing bij bedrijven is een belangrijke voorwaarde om onze duurzaamheidsambities te halen. Hoewel de provincie en de gemeenten al een actief energiebeleid voeren blijft er bij veel bedrijven energiebesparingspotentieel onbenut. Terwijl energiebesparing juist winst voor bedrijven en regio's oplevert in de vorm van extra werkgelegenheid en een betere concurrentiepositie door lagere exploitatielasten. Daarnaast zorgt het toepassen van de energiebesparingsbepalingen bij bedrijven voor meer dan de helft van de totale energiebesparing die het Energieakkoord moet opleveren.

Controle en toezicht

De geplande activiteiten voor 2017 op het gebied van controle en toezicht zijn:

- bij alle reguliere controles vanuit het basistakenpakket van de Omgevingsdienst worden de energiebesparing aspecten integraal meegenomen;
- er worden jaarlijks binnen de Omgevingsdienst 100 specifieke controles uitgevoerd bij bedrijven/instellingen waar een groot energiebesparingspotentieel aanwezig is buiten het reguliere controleprogramma om;

Uitvoering: gehele jaar 2017

Wie: Toezichthouders RUD-partners

Uren: 40 uur (toezichthouder Olst-Wijhe), daarnaast geïntegreerd in de reguliere controles

Financiën: n.v.t.

Asbestverwijdering en verduurzaming bedrijfsdaken

De gemeente Olst-Wijhe wil een gezonde en veilige leefomgeving voor haar inwoners. Daarom wil zij graag vooruitstrevend te werk gaan met het verwijderen van asbest binnen de gemeentegrenzen. Vanuit deze gedachte wil de gemeente Olst-Wijhe graag een voorloper rol vervullen. Dit met als doel het ontwikkelen van een strategie om bedrijven te verleiden tot asbestsanering en het verduurzamen van de bedrijfsdaken. We gaan inzetten op het lokaal en marktgericht werken. Dit betekent dat we energie in willen zetten op;

- ondernemers die zelf initiatief nemen tot verwijdering van asbestdaken, zij nemen een besluit en moeten dit willen;
- kennis vergroten van de lokale markt voor verwijdering van asbestdaken. Daarbij gaat het zowel om het opstellen van bv. business cases met varianten als verduurzaming als ook het daadwerkelijk verwijderen van de asbest.

Hierbij sluiten we aan bij de provinciale regeling "Asbest van het Bedrijfsdak" en de landelijke regeling "Asbest eraf, zonnepanelen erop".

Uitvoering: derde en vierde kwartaal 2017

Wie: Stichting duurzaam Olst-Wijhe, ondernemers, team Leefomgeving

Uren: 40 uur

Financiën: n.v.t.

6. Voedsel: lokale duurzame voedselproductie

Inleiding

In onze samenleving is steeds meer aandacht voor voedsel. Waar komt het vandaan, hoe is het bewerkt, is het gezond, duur, goedkoop, genetisch bewerkt, etc. Die noodzaak om na te denken over ons voedsel komt vanuit de achterliggende vraag :” Hoe voeden we zeven, straks negen, miljard aardbewoners, maar houden we de aarde leefbaar en gezond”?

Voedsel en klimaatverandering

Onze klimaatverandering komt voor 18 tot 20% door onze landbouw- en voedselproductie. Maar ook de achteruitgang van biodiversiteit, een tekort aan schoon water en een tekort aan grondstoffen dreigt. De kunst is om hier ook lokaal mee aan de slag te gaan. Initiatieven zijn er al in onze omgeving. Programmalijn Voedsel is in zijn geheel geschreven door SDOW, OiT en Stichting Eetbaar Olst-Wijhe.

Naar een duurzame voedselvoorziening voor heel Salland

- vraag naar biologische producten neemt toe en supermarkten spelen hierop in
- streven is een groter aandeel daarvan uit de regio te laten komen
- duurzaam = een regionale voedselvoorziening, van grond tot mond
 - regionale productie & distributie
 - regionale verwerking: zuivelproducten, brood, worsten, chutney, soep, ...

Kernwaarden

- Vers en vertrouwd
- Voldoet aan de vraag naar gezond en kwalitatief goed eten (smaak!)
- Milieu belasting is laag
- Minder transport en verpakking
- Mens- en diervriendelijke productie
- Bevordert de werkgelegenheid in de regio en meer algemeen de regionale economie
- Goede prijs/kwaliteit mogelijk door lage overhead

2 sporen aanpak

- binnen O-W: met lokale initiatieven
- Salland breed door het betrekken van provincie, gemeenten, boeren en consumenten

Bewustwording, Informeren & Promoten

Interactieve bijeenkomst(en) over eten met duurzame regionale producten

Informatieavond over duurzaam voedsel produceren

- *Samen koken, samen eten (sociale doelen)*
- *Kinderen & gezond leren eten (zie Stamhoeve)*
- *Hergebruik van producten die over datum zijn*
- *thema/discussie avond over voedsel*
- *Kinderen betrekken bij lokale tuinprojecten (VoWp) **afkortingen uitschrijven***
- *Participeren pluk- en sap-dagen (SEOW)*
- *Duurzame & bioboeren opnemen als onderdeel van fiets- en wandelroutes (i.s.m. SBeEB)*

Praktische informatie verstrekken via de website van SDOW:

Serie artikelen over duurzaamheid in Reklamix (over voedsel en energie)

Artikelen over lokale initiatieven in Reklamix en Weekblad voor Salland

Stand met regionale producten op de Jaarmarkten van Olst en Wijhe

Streekmarkt organiseren met als thema Gezond Leven (zie duurzaam holten)

Betrekken B&W en raadsleden O-W

Salland breed (spoor 2): contacten onderhouden, overleg met andere gemeenten

Uitvoering: heel 2017

Wie: SDOW, OiT en Stichting Eetbaar Olst-Wijhe

Uren: 20 uur programmteam duurzaamheid

Financiën: n.v.t.

4 Financiën en capaciteit

Inleiding

Zoals in hoofdstuk 1, Inleiding, is aangegeven is het Jaarprogramma Duurzaamheid 2017 niet uitputtend als het gaat om concrete projecten. In het kader van overheidsparticipatie is ook ruimte opgenomen voor initiatieven die uit de samenleving komen en niet voorzien zijn.

Financiën

Financieel overzicht per programmalijn

Deelprogramma	Financiële middelen (€) en dekking	Inzet programmteam in uren voor 2017
	Jaarprogramma 2017	
Energie		
-koerdocument	14.000 (reserve duurzaamheid)	40
-vacature 0,5 fte	37.000 (reserve duurzaamheid)	
-ruimtelijke visie grootschalige energieopwek	30.000 (reserve duurzaamheid)	40
-opstellen MER	50.000 (reserve nader te bestemmen middelen)	40
-proces en omgevingsmanagement	45.000 (reserve nader te bestemmen middelen)	
-routekaart energie neutrale kernen	10.000 (reserve duurzaamheid)	180
-energieloket	15.000 (subsidie provincie)	177
-duurzame invulling Noordmanshoek		20
-oprichten Energiecoöperatie		40
-ondersteuning initiatieven grootschalige energieopwek		200
	Totaal 201.000	Totaal 737
Mobiliteit		
-laadpalen		--
-deelauto		15
Onderwijs	2.000 (reserve duurzaamheid)	20
Afval	55.000 (reserve afvalstoffenverwijdering)	300
Economie		
-controle en toezicht		--
-astbestverwijdering/verduurzaming bedrijfsdaken		40

Voedsel	1.000 (reserve duurzaamheid)	20
Kansrijke initiatieven	10.000 (reserve duurzaamheid)	40
Stichting Duurzaam Olst-Wijhe	5.000 (reserve duurzaamheid)	60
Diverse overleggen		200
TOTAAL	274.000	1432

Toelichting tabel:

Financiële middelen

Voor de programmalijn energie is een fors budget benodigd, voor een deel wordt hiervoor dekking gezocht in de reserve duurzaamheid (€ 91.000, stand van de reserve is € 109.000) en voor een deel wordt de dekking gezocht in de reserve nader te bestemmen middelen (€95.000). In het Koersdocument Duurzaamheid is deze dekking reeds aan u voorgesteld met uitzondering van de € 10.000 voor de Routekaart Energieneutrale Kernen. Dit bedrag is opgenomen in het collegevoorstel Routekaart Energieneutrale kernen dat u in juni 2017 zal worden aangeboden.

In totaal wordt voor alle programmalijnen (m.u.v. de programmalijn Afval) € 109.000 gedekt uit de reserve duurzaamheid. Voor de programmalijn afval worden de kosten gedekt uit de reserve afvalstoffen (collegebesluit 29 november 2016). Tot slot is voor het energieloket subsidie verstrekt door de provincie.

Capaciteit

De benodigde capaciteit voor de uitvoering van het jaarprogramma (1432 uur) wordt gedekt uit het formatiebudget van het team Leefomgeving (730 uur) en de reserve duurzaamheid (0,5 fte, 702 uur). Voor het energieloket krijgen we voor de komende vier jaar een bedrag van € 60.000,-- als subsidie. Een voorwaarde is dat wij deze subsidie cofinancieren met financiële middelen of met capaciteit. Wij zullen dit met capaciteit invullen (177 uur per jaar). Dit is meegenomen in de tabel bij ambtelijke capaciteit.

Bijlage 1.

Belangrijke organisaties in Olst Wijhe / Salland die zich bezighouden met het werkgebied duurzame voedselvoorziening.

Olst in Transitie

- burgerinitiatief dat veerkracht terug wil brengen in de samenleving
- werkt nauw samen met SDOW: hanteren dezelfde duurzame deelgebieden als de gemeente, vertegenwoordigers nemen deel aan elkaars vergaderingen
- werkgroep lokale voedselvoorziening: initieert en realiseert activiteiten op dit gebied

Stichting Duurzaam Olst-Wijhe

- brengt initiatieven op het gebied van duurzaamheid van de samenleving naar de gemeente en van de gemeente naar de samenleving
- brengt duurzaamheid in de volle breedte onder de aandacht
- inspireert en faciliteert activiteiten die aansluiten bij de duurzaamheidsambities- en programma's van de gemeente
- helpt mee om duurzaamheidsprojecten mogelijk te maken (maar neemt geen projectverantwoordelijkheid)
- legt verbindingen met doelgroepen, organisaties en projectgroepen

Stichting Eetbaar Olst-Wijhe

- maakt zich sterk voor een breed bewustzijn m.b.t. voedselsoevereiniteit, d.w.z. meer zeggenschap over het eten dat we dagelijks tot ons nemen
- zij doet dat door terreinen te helpen inrichten en beheren als "eetbaar landschap"
- ontwikkelen en beheren van de Groenstrook
- beheer van de peren-boomgaard van de familie Steenbruggen

Coöperatie Voedsel Werkplaats

- inrichten en exploiteren van een groenstrook ten westen van de Kneu
- ondersteunt en faciliteert educatieve initiatieven en projecten op het gebied van (duurzame) voedselvoorziening

Inventarisatie van initiatieven voor 2017

Olst in Transitie

- Samen koken, samen eten (sociale doelen)
- Hergebruik van producten die over datum zijn
- Gebruik van zogenoemde 3de stroom voedsel (onverkoopbaar, overschot)
- Thema/discussie/film avond over voedsel
- Buurmarkt, buurwinkel e.d.
- Promotie voedselcoöperaties en vergelijkbare initiatieven van onderop
- Stimuleren 'eetbaar' maken van openbaar groen, eetbare (voor)tuinen, buurtmoestuinen

SDOW

- Interactieve bijeenkomst(en) over eten met regionale producten

- Kookworkshop voor mannen J
- informatieavond over duurzaam voedsel produceren (nog afstemmen met OiT)
- Stand met regionale producten op de Jaarmarkten van Olst en Wijhe
- Streekmarkt organiseren met als thema Gezond Leven (zie duurzaam holten)
- Informatie over evenementen, biologische producenten e.d. op de website SDOW zetten
- Serie artikelen over duurzaamheid in Reklamix
- Artikelen over lokale initiatieven in Reklamix (en Weekblad voor Salland?)
- Betrekken B&W en raadsleden O-W
- Salland breed (spoor 2): contacten leggen en onderhouden met andere gemeenten, Duurzaam Salland, De kracht van Salland, SBeEB e.a.

EOW

- Verder ontwikkelen en beheren van de Groenstrook
- Betrekken van Olstenaren bij ontwerp, inrichting en beheer Groenstrook in de vorm van werk- en themadagen, cursussen e.d.
- Organiseren ParticiPeren pluk- en sap-dagen
- Zeis- en snoeicursussen in de boomgaard

VoWp

- Inrichten van de strook ten westen van de Kneu
- Kinderen betrekken bij lokale tuinprojecten
- Kinderen & gezond leren eten (zie Stamhoeve)
- Blog over voedsel verbouwen